

Historie

! Upozornění

Následující stránka k 1. červenci 2024 neprošla revizí a informace, které obsahuje, nemusí být plně platné pro aktuálně spuštěné verze nástrojů AMČR. Zároveň mohou být některé odkazy, které stránka obsahuje nefunkční, screenshoty ze zastaralých verzí nástrojů apod.

Vznik systému a jeho autoři

Struktura a funkcionality systému byly navrženy v rámci grantového projektu Archeologická mapa ČR. Systém pro sběr, správu a prezentaci dat (MK ČR – program NAKI, [DF12P01OVV003](#), 2012-2015) autorským týmem Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. (Martin Kuna, David Novák, Jan Hasil, Dana Křivánková).

Technické řešení systému AMČR provedla podle návrhu ARÚP firma [SmartGIS](#), s.r.o.. V současné době systém spravuje [Huld](#) s. r. o. (dříve Space Systems Czech, s.r.o.)

AMČR je součástí [Archeologického informačního systému ČR](#) zapsaného od roku 2016 do [Cestovní mapy velkých výzkumných infrastruktur ČR](#), který budování infrastruktury v rámci stejnojmenného výzkumného projektu podporuje. Doplnkovou podporu získává infrastruktura i v rámci programu [Strategie AV21 Akademie věd ČR](#) a dalších projektů.

Dosavadní vývoj infrastruktury

Systém AMČR představuje klíčovou část archeologické výzkumné infrastruktury v ČR. Její vznik a rozvoj lze popsat jako tři etapy postupné tvorby a integrace datovýchází, z nichž třetí etapa byla zahájena v roce 2016. Dané etapy lze stručně charakterizovat takto:

1. **1990–2011:** Vznik a samostatné budování základních evidenčních databází, tj. [Archeologické databáze Čech](#) (od r. 1990), Digitálního archivu ARÚP (od r. 2002), [Internetové databáze archeologických výzkumů](#) (od r. 2008) a [Digitálního archivu a evidence archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku](#), od r. 2009).

2. **2012–2015:** Integrace základních informačních zdrojů do komplexního systému Archeologická mapa ČR sjednocujícího oborový agendový systém s národní databází archeologického dědictví.
3. **2016–2019:** Vytváření Archeologického informačního systému ČR (v rámci projektu MŠMT) s cílem:
  - i. implementovat informační systém na území Moravy a Slezska a
  - ii. integrovat další databázové systémy a webové portály k využití odbornou i širší veřejností.

Zdroje financování

Vývoj archeologické infrastruktury byl dosud financován částečně z institucionálních zdrojů Archeologických ústavů AV ČR, z účelových prostředků přidělených na rozvoj informačních systémů, ale i z dalších projektů zaměřených na výzkum v oblasti sídelní a krajinné archeologie. Z účelové podpory lze zmínit následující grantové projekty:

- **Riziko archeologického výzkumu**
GA AV ČR, [IBS8002001](#), 2000-2003.
V projektu byla zahájena revize prostorových údajů [Archeologické databáze Čech](#) a rozpracovány obecné principy tvorby a správy prostorových dat.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Kuna.
- **Sídelní prostor pravěkých Čech**
GA ČR, [GV404/97/K024](#), 1997-2002.
V rámci projektu byl mimo jiné zahájen systematický letecký průzkum Čech, který přinesl velké množství údajů o nových archeologických lokalitách.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Gojda.
- **Digitální archiv české archeologie**
AV ČR, [1ET200020405](#), 2004-2008.
Z projektu byl částečně hrazen vznik repozitáře terénní dokumentace a metadatový popis dokumentů při digitalizaci archivu po povodni v r. 2002.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Kuna.
- **Archeologická mapa ČR.** Systém pro sběr, správu a prezentaci dat (AMČR).
MK ČR – program NAKI, [DF12P01OVV003](#), 2012-2015.
V rámci projektu proběhla obsahová a věcná revize existujících dat a byl vytvořen softwarový nástroj (desktopový klient) pro správu dat a licence pro použití na území Čech.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Kuna.
- **ARIADNE** Advanced Research Infrastructure for Archaeological Dataset Networking in Europe
European Commission - program FP7, [FP7-INFRASTRUCTURES-2012-1-313193](#), 2013-2017.

Projekt byl zaměřen na integraci archeologických digitálních dat do jednotného evropského katalogu a byl z něj financován vývoj aplikace Digitální archiv AMČR.

PIN, odpovědný řešitel: F. Niccolucci.

- **Informační systém archeologických pramenů Prahy (IIS_APP)**
MK ČR – program NAKI, [DF13P01OVV014](#), 2013-2017.
Cílem projektu bylo vytvořit interaktivní informační systém archeologických pramenů Prahy (IIS_APP) v prostředí GIS a současně digitalizovat a do systému AMČR integrovat Mapu archeologických dokumentačních bodů L. Hrdličky.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: I. Boháčová.
- **Strategie AV21**
AV ČR, 2015-2018.
S podporou z tohoto programu bylo možné získat licenci aplikace AMČR pro území Moravy a Slezska a změnu licence AMČR do režimu open-source. Dochází též k podpoře tvorby nových datových bloků.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Kuna, D. Novák.
- **Archeologický informační systém ČR (AIS CR)**
MŠMT ČR – program Velké infrastruktury, [LM2015080](#), 2016-2019.
Hlavním cílem projektu je vyrovnat rozdíl mezi zpracováním dat v Čechách a na Moravě/Slezsku (zpracování fondů ARÚB) a navázat systém na další informační zdroje.
Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., odpovědný řešitel: O. Lečbychová.
- **INDIHU** – vývoj nástrojů a infrastruktury pro digital humanities
MK ČR - program NAKI II, [DG16P02B039](#), 2016-2020.
Cílem projektu je vytvořit potřebné nástroje a infrastrukturu pro vědeckou práci v humanitních oborech (například historie, literatura, filozofie apod.), jejímž základem nebudou dle stávajících zvyklostí analogové dokumenty, nýbrž zdroje dostupné v elektronické podobě.
Knihovna AV ČR, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Lhoták.
- **Archeologický informační systém – druhá generace (AIS-2)**
MŠMT ČR - OP VVV, [CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_013/0001439](#), 2017-2022.
Cílem projektu AIS-2 je rozvoj infrastruktury AIS CR. O další rozvoj infrastruktury usiluje třemi způsoby: (i) modernizací HW a SW vybavení infrastruktury, (ii) rozšířením a zkvalitněním datového obsahu a (iii) vytyčením cest jejího vědeckého využití a budoucího rozvoje.
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., odpovědný řešitel: M. Kuna.
- **Archeologie z nebe.** Analýza a prezentace fondů dálkového průzkumu na Moravě a ve Slezsku (NEBE).
MK ČR - program NAKI II, [DG18P02OVV058](#), 2018 - 2022.
Projekt je primárně zaměřen na evidenci a zpracování dat získaných v dosavadní historii letecko-archeologického průzkumu na území Moravy a Slezska.
Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., odpovědný řešitel: J. Bíšková.
- **ARIADNEplus** Advanced Research Infrastructure for Archaeological Data Networking in Europe - plus

European Commission - program Horizon 2020, [H2020-INFRAIA-2018-1-823914](#), 2018-2022.

Navazuje na předchozí projekt ARIADNE a dále rozvíjí integrační aktivity spojené s webovou publikací dat.

PIN, odpovědný řešitel: F. Niccolucci.